

REFERAT Ligestillingsudvalget 2014-2017 d. 14-09-2015

Mødedato Mandag d. 14. september 2015 kl. 14:00

Mødested Mødeværelse 4

Mødedeltagere Mikkel Andersen, Ø (Fravær)

Indholdsfortegnelse

Ligestillingsudvalget - historik, arbejde og formål.....	3
Valg af næstformand i Ligestillingsudvalget.....	5
Sygefravær - oplæg ved seniorforsker Merete Labriola.....	7
Region Syddanmark som arbejdsplads.....	9
Ligestillingsredegørelse 2015.....	12
Opfølgning på studieturen.....	14
Selvmordsforebyggelse blandt ældre.....	17
Mødedatoer 2016.....	20
Evt.....	22

Punkt 1: Ligestillingsudvalget - historik, arbejde og formål

15/2233

Bilag

Bilag 1 Ligestillingsudvalget 2014-2015

Ligestillingsudvalget - historik, arbejde og formål

RESUMÉ

Region Syddanmark har haft fokus på ligestilling siden 2010, hvor der blev nedsat en politisk arbejdsgruppe om ligestilling. I forbindelse med valget i 2013 blev der nedsat et Ligestillingsudvalg.

Sagsfremstilling

Arbejdsgruppe om ligestilling

Arbejdsgruppen, der blev nedsat i 2010, havde til formål at undersøge og udpege en række indsatsområder, hvor der kunne gøres noget for at forbedre ligestillingen.

Regionsrådet besluttede i 2012 i forlængelse af arbejdsgruppens arbejde at iværksætte en række initiativer af ligestillingsmæssig karakter, blandt andet for at mindske ulighed i sundhed blandt regionens borgere. Her kan blandt andet nævnes et projekt om tidlig opsporing og forebyggelse af livsstilssygdomme, udbredelse af erfaringer fra Indvandrermedicinsk Klinik samt fokus på somatisk sygdom hos personer med psykisk sygdom.

Ligestillingsudvalget

Regionsrådet i Region Syddanmark nedsatte i forbindelse med valget i 2013 et politisk ligestillingsudvalg. Ligestillingsudvalget beskæftiger sig med ligestilling i bred forstand bl.a. ligestilling i forhold til køn, handicap, etnicitet og uddannelse. Udvalget beskæftiger sig med ligestilling i forbindelse med regionens rolle som ansvarlig for sundhedsydelser, psykiatri, leverandør af sociale ydelser, regionens rolle som udviklingsaktør og regionens rolle som arbejdsgiver.

Med Ligestillingsudvalget videreføres det forudgående arbejde med ligestilling, der blev påbegyndt i arbejdsgruppen. Et notat omhandlende Ligestillingsudvalgets arbejde indtil nu og det umiddelbare arbejde der ligger fremadrettet, er vedhæftet punktet.

Der vil på mødet blive givet en introduktion til området.

INDSTILLING

Til orientering.

BESLUTNING I LIGESTILLINGSUDVALGET DEN 14-09-2015

Der blev givet en orientering.

Mikkel Andersen deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 2: Valg af næstformand i Ligestillingsudvalget

15/2233

Valg af næstformand i Ligestillingsudvalget

RESUMÉ

Susanne Eilersen trådte ud af regionsrådet 24. august 2015 og dermed også Ligestillingsudvalget, da hun er blevet valgt til Folketinget.

Sagsfremstilling

Ligestillingsudvalget skal i forbindelse med Susanne Eilersens udtræden vælge en ny næstformand.

INDSTILLING

Det indstilles:

At Ligestillingsudvalget vælger en ny næstformand.

BESLUTNING I LIGESTILLINGSUDVALGET DEN 14-09-2015

Søren Rasmussen blev valgt som næstformand i Ligestillingsudvalget.

Mikkel Andersen deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 3: Sygefravær - oplæg ved seniorforsker Merete Labriola

15/9216

Sygefravær - oplæg ved seniorforsker Merete Labriola

RESUMÉ

Ligestillingsudvalget fik på deres møde 8. juni 2015 en orientering om udviklingen i sygefraværet 2009-2014 i Region Syddanmark. Denne orientering uddybes på nærværende møde.

Sagsfremstilling

Udviklingen i sygefraværet i Region Syddanmark 2009-2014 uddybes gennem et oplæg om kvinders langtidssygefravær ved seniorforsker Merete Labriola, Institut for Folkesundhed, Aarhus Universitet og efterfølgende drøftelse.

INDSTILLING

Til orientering og drøftelse.

BESLUTNING I LIGESTILLINGSUDVALGET DEN 14-09-2015

Der blev givet en orientering og punktet blev drøftet.

Mikkel Andersen deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 4: Region Syddanmark som arbejdsplads

15/2233

Bilag

Bilag 2 Ligestilling - Region Syddanmark som arbejdsplads.docx

Region Syddanmark som arbejdsplads

RESUMÉ

Ligestillingsudvalget besluttede på sit møde 8. juni 2015, at der skulle ske en temadrøftelse af Region Syddanmark som arbejdsplads på mødet 14. september 2015. Drøftelsen skulle belyse medarbejdersammensætningen i forhold til køn, alder, etnicitet og ansættelser på særlige vilkår. Som grundlag for drøftelsen er der udarbejdet et sammendrag af eksisterende data fra Region Syddanmark (bilag 2).

Lone Olsen fra HR deltager under punktet.

Sagsfremstilling

Medarbejdersammensætning i forhold til køn og alder

Andelen af mænd er steget mest i aldersgruppen 0-19 år. Og lidt i aldersgrupperne 20-24 år, 25-29 år, 35-39 år og 40-44 år. Andelen af kvinder er faldet mest i aldersgruppen 0-19 år. Resten er stort set uændret. Samlet set er medarbejdersammensætningen stort set uændret. Der er stadig stor overvægt af kvinder (*figur 1* i bilag 2 beskriver andel af ansatte mænd og kvinder i 2010 og 2014 opdelt på aldersgrupper).

Etnisk ligestilling

Region Syddanmark følger en politisk anbefaling fra regionsrådsmøde 27. februar 2012 om etnisk ligestilling. Anbefalingen peger på, at andelen af ansatte med anden etnisk baggrund end dansk i videst muligt omfang skal afspejle den regionale arbejdsstyrkesammensætning.

Region Syddanmark opfylder som arbejdsgiver ikke ovenstående politiske anbefaling, da andelen af ikke vestlige ansatte i 2014 er 2,8 pct. point lavere end andelen af befolkningen. I 2010 var andelen 2,3 pct. point lavere. Grundlæggende ansætter Region Syddanmark medarbejdere ud fra deres kompetencer og ikke etnicitet (*tabel 1* i bilag 2 beskriver indvandrere og efterkommere fra ikke vestlige lande i Region Syddanmark geografisk og som arbejdsplads).

Andelen af indvandrere og deres efterkommere i 2014 er højest på Syddanske Vaskerier med 13,3 pct. og lavest på de sociale centre med 4,3 pct. (*tabel 2* i bilag 2 beskriver personalesammensætning fordelt på område og etnisk oprindelse).

Læger og tandlæger udgør de største faggrupper med ansatte med anden etnisk oprindelse på henholdsvis 23 pct. og 21,2 pct. Den laveste andel findes hos ergoterapeuter med 2 pct. (*figur 2* i bilag 2 beskriver personalesammensætning i udvalgte faggrupper).

Ansættelser på særlige vilkår

Antallet af ansatte på særlige vilkår (løntilskud og fleksjob) er i perioden 2010-2014 faldet fra 631 til 473. Samme tendens er gældende i de øvrige regioner og kommunerne.

1. januar 2013 trådte en ny reform for førtidspension og fleksjob i kraft. Den har givetvis haft en betydning for faldet i antallet af ansatte i fleksjob, idet det er blevet vanskeligere at fastholde nuværende medarbejdere på arbejdspladsen i fleksjob. Medarbejderen skal forud for overgangen til evt. fleksjob have været ansat på arbejdspladsen i 12 mdr. under de sociale kapitler i overenskomsterne.

1. januar 2015 trådte en ny beskæftigelsesreform i kraft. Det vurderes, at denne vil betyde, at der kommer færre ansatte i job med løntilskud. Region Syddanmark har som arbejdsgiver en udfordring med at øge antallet af ansatte på særlige vilkår. Udfordringen er blandt andet at skaffe kandidater med de rette kompetencer, ligesom det i en presset hverdag kan være svært at afsætte de fornødne ressourcer til at rumme en medarbejder, der er ansat på særlige vilkår.

Regionen har i perioden 1. januar 2007 til 31. december 2014 skulle opfylde et måltal for ansatte i løntilskud. Dette målkrav er bortfaldet med den nye beskæftigelsesreform (*tabel 9* i bilag 2 beskriver ansatte på særlige vilkår i 2010 og 2014 i Region Syddanmark, Regioner i alt og alle kommuner).

INDSTILLING

Temadrøftelse.

BESLUTNING I LIGESTILLINGSUDVALGET DEN 14-09-2015

Punktet blev drøftet.

Mikkel Andersen deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 5: Ligestillingsredegørelse 2015

15/2233

Bilag

Bilag 3 Ligestillingspolitik Sygehus Sønderjylland

Bilag 4 Den rummelige arbejdsplads. Sygehus Sønderjylland

Ligestillingsredegørelse 2015

RESUMÉ

Region Syddanmark skal i ulige år indberette en ligestillingsredegørelse til Børne, undervisnings og ligestillingsministeriet. Ligestillingsredegørelsen følger op på ligestillingslovens § 4 om, at alle offentlige myndigheder inden for deres område skal arbejde for ligestilling og indarbejde ligestilling i al planlægning og forvaltning. Redegørelsen har fokus på ligestilling mellem kønnene, både på vores serviceområder samt på personaleområdet.

Sagsfremstilling

Formålet med ligestillingsredegørelsen er at gøre status på indsatsen for at fremme ligestilling af mænd og kvinder i regionerne. Derudover skal redegørelsen bidrage til videndeling og erfaringsudveksling og som inspiration for det videre arbejde med ligestilling.

Udkast til besvarelse og videre proces

Ligestillingsredegørelsen skal beskrive perioden 1. september 2013 - 31. august 2015 og skal være indsendt til Børne, undervisnings og ligestillingsministeriet senest 31. oktober 2015.

Administrationen har indhentet oplysninger om arbejdet med at fremme ligestilling mellem kønnene fra alle Region Syddanmarks arbejdspladser. På baggrund heraf er der udarbejdet et udkast til besvarelse af redegørelsen. Udkast til besvarelsen findes via:

<https://www.survey-xact.dk/answer?key=RL4W9JPRFXVP>

Det er fra ministeriets side endnu ikke afklaret, hvordan man vil måle de forskellige svar. Vi kan ikke forvente at få besked herom, før vi har indleveret redegørelsen.

Udkast til besvarelse af ligestillingsredegørelsen vil blive forelagt regionsrådet til endelig godkendelse 26. oktober 2015, hvorefter redegørelsen vil blive fremsendt til Børne, undervisnings og ligestillingsministeriet.

Der lægges op til en drøftelse af, hvilke resultater udvalget forventer af arbejdet med ligestilling.

INDSTILLING

Til orientering og drøftelse.

BESLUTNING I LIGESTILLINGSUDVALGET DEN 14-09-2015

Ligestillingsudvalget drøftede udkastet til ligestillingsredegørelse 2015.

Mikkel Andersen, Herdis Hanghøj og Henning Ravn deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 6: Opfølgning på studieturen

15/2233

Bilag

Bilag 5 byggerier og indretning

Opfølgning på studieturen

RESUMÉ

Ligestillingsudvalget blev på baggrund af studieturen i april 2015 inspireret og nysgerrig på ligestilling i bred forstand.

Sagsfremstilling

Ligestillingsudvalget ønsker derfor at belyse følgende områder i forhold til ligestilling nærmere:

- I forhold til dialog og kommunikation til borgere
- I forhold til byggerier og indretning
- Sammenhæng mellem køn og henholdsvis kort og langtidssygefravær
- Mulighed for at udtrække og måle på kønsmæssige data om ansatte (inspireret af Jämix)
- Mulighed for samarbejde med Ligestillingsministeriet om konkrete projekter, fx mænds sundhed

Nedenstående skema viser den aktuelle status på de enkelte emner samt forslag til den videre proces.

Der lægges op til en drøftelse af, hvordan udvalget ønsker nedenstående temaer prioriteret fremadrettet.

Tema	Aktuel status	Forslag til videre proces
Dialog og kommunikationsmateriale til borgerne	Sekretariatet har via kommunikation sendt forespørgsler ud i organisationen. Tilbagemeldingerne har ikke givet et entydigt billede af, hvordan og i hvilken grad organisationen tænker ligestilling i forhold til dialog og kommunikationsmateriale til borgerne.	Afdækning af, hvorvidt der er evidens for, om det har en effekt at tænke ligestilling i forhold til dialog og kommunikationsmateriale og især på hvilke konkrete områder, det vil kunne have en effekt. (Så det er muligt at fokusere en potentiel indsats).
Byggerier og indretning	I Region Syddanmark opføres der sygehusbyggerier, sundhedshuse og sociale institutioner hvor ligestillingsaspektet er en faktor, som primært implicit er integreret i bygningerne. Det skal i denne sammenhæng fremhæves at ligestilling betragtes ud fra et generelt perspektiv – herunder at der ikke skelnes mellem køn, etnicitet, sociale forhold, diagnoser mv. men at ligestilling er med fokus på om bygningerne og de omkringliggende omgivelser er	Afholdelse af et udvalgsmøde på en af enhederne, hvor ligestilling er tænkt ind. I den forbindelse vil ligestillingsudvalget kunne få uddybende information omkring temaet.

	indrettet til at rumme forskellige patientgrupper. Se bilag 5, som beskriver eksempler på ligestilling i somatikken og psykiatriens byggerier.	
Sammenhæng ml. køn og hhv. kort- og langtidssygefravær	Dette emne behandles på Ligestillingsudvalgets møde den 14. september 2015, gennem oplæg ved seniorforsker Merete Labriola samt en temadrøftelse af Region Syddanmark som arbejdsplads.	Afhænger af drøftelsen den 14. september.
Mulighed for at udtrække og måle på kønsmæssige data om ansatte (Jämix)	Denne er sat i proces. HR undersøger nærmere, hvilke muligheder, der er for at udtrække og måle på kønsmæssige data om ansatte.	Resultaterne af denne proces, vil blive præsenteret for Ligestillingsudvalget på et kommende møde.
Mulighed for samarbejde med Ligestillingsministeriet	Denne er sat i proces og det er i øjeblikket ved at blive undersøgt, hvordan et sådan samarbejde kan udformes.	Resultaterne af denne proces, vil blive præsenteret for Ligestillingsudvalget på et kommende møde.

INDSTILLING

Til orientering og drøftelse.

BESLUTNING I LIGESTILLINGSUDVALGET DEN 14-09-2015

Punktet blev drøftet.

Mikkel Andersen, Herdis Hanghøj og Henning Ravn deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 7: Selvmordsforebyggelse blandt ældre

15/20449

Bilag

Bilag 6 Selvmordsforebyggelse blandt ældre mænd i Region Syddanmark - 270677-15_v1 _Selvmordsforebyggelse blandt ældre mænd i Region Syddanmark.PDF

Selvordsforebyggelse blandt ældre

RESUMÉ

Ældre, især ældre mænd over 60 år, er overrepræsenteret i selvmordsstatistikkerne. På trods af såvel regional som kommunal indsats for at nedbringe antallet af selvmord ses der ikke et entydigt fald i antallet af selvmord i denne målgruppe. Der kan derfor være behov for at undersøge om den eksisterende indsats kan styrkes, herunder gennem et intensiveret tværsektorielt samarbejde. Sagen behandles i Psykiatri- og Socialudvalget på baggrund af beslutning herom i regionsrådet 26. maj 2015.

Sagsfremstilling

Baggrund

På regionsrådsmødet 26. maj 2015 rejste Poul Erik Svendsen forslag om, at det bliver undersøgt, hvordan indsatsen for at forebygge selvmord blandt ældre kan forbedres, herunder hvordan der kan sikres større fokus på problemet i både kommuner og region, samt hvordan den fælles indsats kan styrkes.

Regionsrådet besluttede, at sagen skulle oversendes til Psykiatri- og Socialudvalget til videre behandling i samarbejde med Ligestillingsudvalget. Sagen er forelagt Psykiatri- og Socialudvalget på møde 19. august 2015

Fakta

Godt 40 % af alle selvmord i Region Syddanmark begås af ældre mennesker over 60 år – især de ældste mænd (80+) begår hyppigere selvmord. I 2013 var der i Region Syddanmark 137 personer, der begik eller forsøgte at begå selvmord. Af disse var de 57 personer over 60 år.

Årsagerne til selvmord og selvmordsforsøg er relativt velafdækkede, hvilket burde understøtte den forebyggende indsats. Der har været tilbud om behandling i klinik for selvmordsforebyggelse i regionalt regi siden 2007 og i Fyns Amt siden 1992, men på trods af dette, ses der ikke et fald i antallet af ældre, der begår selvmord/selvordsforsøg. Antallet har været stabilt de seneste 7-8 år.

Selvordsforebyggelse i Region Syddanmark

Både kommuner, praktiserende læger og de regionale sygehuse spiller en vigtig rolle i forhold til opsporing og forebyggelse af selvmord.

Den praktiserende læge skal i sin almindelige kontakt med de ældre være opmærksom på tegn på begyndende/eksisterende depression, ensomhed eller andre faktorer, der kan være udløsende for tanken om selvmord. Derudover skal lægen ved indikation spørge ind til selvmordstanker, for at få afdækket en evt. risiko for selvmord.

Det kommunale personale, der måtte være i kontakt med den ældre, skal være opmærksom på tegn på, at den ældre kunne være i risiko for at begå selvmord eller forsøge at begå selvmord.

Regionens rolle i forbindelse med selvmordsforebyggelse består dels i opsporing og behandling af personer, der har forsøgt selvmord eller som er selvmordstruede og dels i undervisning og formidling af viden til kommuner og praktiserende læger om opsporing og forebyggelse af selvmord og selvmordsrisiko.

En stor udfordring ligger i at opdage de potentielt selvmordstruede patienter, som ikke henvender sig til egen læge, og som ikke har kontakt til det kommunale system.

Anbefalinger

På baggrund af statistik for selvmord blandt ældre og redegørelse for opgavefordeling mellem region, kommuner og

praksissektor anbefales det, at:

Region, praksissektor og kommuner i fællesskab undersøger, hvordan sektorerne i fællesskab kan styrke forebyggelsestilbuddet. Herunder:

- Hvorvidt region, kommuner og praktiserende læger i det tværsektorielle samarbejde kan medvirke til at understøtte de faktorer i borgerens liv, der virker selvmordsforebyggende.
- Om der er mulighed og behov for at styrke samarbejdet med kommunerne i forhold til det opsøgende arbejde. F.eks. i form af:
 - At der indhentes erfaringer fra Region Nordjylland, som har arbejdet systematisk med ældre og selvmordsforebyggelse i en årrække og kan bidrage med erfaringer herom
 - At der regionalt sættes fokus på uddannelse af netværk af nøglepersoner i den kommunale ældresektor
 - At der afholdes årlig temadag til at vedligeholde og vidensopdatere netværket af kommunale nøglepersoner
 - At der sikres fælles opsamling og regional opbakning til den indsats, der er igangsat på ældreområdet i kommunerne i forbindelse med satspuljeaftalen for 2013-2016
 - At der sættes fokus på samarbejdet mellem sygehusenes og kommunernes forebyggelsesindsats, så der sikres opfølgning for patienter og pårørende, der ikke i forvejen har tilknytning til det kommunale område.

Økonomi

Afhængig af model for det videre arbejde vil der skulle afsættes ressourcer til i første omgang en nærmere afdækning af de nuværende initiativer i region og kommuner samt det eksisterende samarbejde. På baggrund heraf kan der opstilles anbefalinger til det videre arbejde. Afdækningen kunne f.eks. ske gennem nedsættelse af en arbejdsgruppe med repræsentation fra såvel region (inkl. praksisområdet) som kommuner til belysning af spørgsmål og anbefaling af videre handling på baggrund heraf.

Såfremt der nedsættes en arbejdsgruppe, vil der skulle afsættes midler til prioritering af dette arbejde i form af timer til deltagelse og evt. også til forarbejde og ledelse af arbejdsgruppen samt sekretariatsbetjening.

I aftalen for finansloven 2015 er der afsat 194 mio. kr. i 2016-2018 til borgerrettet forebyggelse. En del af puljen er øremærket "Forstærket indsats for forebyggelse af mistrivsel og selvmord blandt unge og andre risikogrupper", der vægter "styrkelse af den kommunale indsats og det tværsektorielle lokale samarbejde". Der afsættes en pulje på i alt 30 mio. kr. med 10 mio. kr. årligt i perioden 2016-2018 til styrkelse af den kommunale indsats. Der kan derfor være en mulighed for, sammen med kommunerne i regionen, at søge midler til denne indsats.

Den videre proces

Forvaltningen arbejder videre med en kortlægning af den nuværende indsats i region og kommuner i forhold til forebyggelse af selvmord blandt ældre. Kortlægningen afdækker herunder også, hvorvidt der er kommunal interesse for en eventuel fælles indsats på området. Kortlægningen samt anbefalinger vedrørende en evt. fælles indsats vil blive forelagt Psykiatri- og Socialudvalget samt Ligestillingsudvalget inden udgangen af 2015.

INDSTILLING

Til drøftelse.

BESLUTNING I LIGESTILLINGSUDVALGET DEN 14-09-2015

Punktet blev drøftet.

Mikkel Andersen, Herdis Hanghøj og Henning Ravn deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 8: Mødedatoer 2016

15/2233

Mødedatoer 2016

RESUMÉ

Ligestillingsudvalget skal godkende forslag til mødekalender for 2016.

Sagsfremstilling

Det foreslås, at Ligestillingsudvalget holder møder på følgende datoer i 2016:

- Mandag 8. februar kl. 14-17
- Mandag 11. april kl. 14-17
- Mandag 6. juni kl. 14-17
- Mandag 12. september kl. 14-17
- Mandag 7. november kl. 14-17

INDSTILLING

Det indstilles:

At Ligestillingsudvalget godkender forslaget til mødedatoer for 2016.

BESLUTNING I LIGESTILLINGSUDVALGET DEN 14-09-2015

Ligestillingsudvalget godkendte forslag til mødedatoer for 2016.

Mikkel Andersen, Herdis Hanghøj og Henning Ravn deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 9: Evt.

15/2233

Evt.

BESLUTNING I LIGESTILLINGSUDVALGET DEN 14-09-2015

Ligestillingsudvalget ønsker at høre nærmere livsstilsstrategien på et kommende møde.
Mikkel Andersen, Herdis Hanghøj og Henning Ravn deltog ikke i sagens behandling.